

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av Montessori förskolor och
skolor i Sverige AB:s arbete med att säkerställa
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
utbildningen**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Montessori förskolor och skolor i Sverige AB avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Granskningen genomfördes under hösten 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 18 december 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen senast den 18 juni 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområde. Montessori förskolor och skolor i Sverige AB har inkommit med en sådan redovisning den 8 juni 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att bedriva samverkan för att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta ingår både att utöka möjligheterna för samverkan inom den egna organisationen och att verka för samverkan med lärosäten.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har utökat möjligheterna för intern samverkan kring vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men att huvudmannen i mindre utsträckning verkat för samverkan med lärosäten. Huvudmannen har, utöver det redan befintliga nätverket för specialpedagoger, startat två interna nätverk i syfte att utveckla utbildningen utifrån forskning och beprövad erfarenhet samt öka likvärdigheten mellan huvudmannens skolor. Det handlar dels om ett nätverk för samtliga förstelärare, som bland annat ska bidra till att säkerställa undervisningens kvalitet utifrån vetenskaplig grund; dels om ett nätverk för samtliga biblioteksansvariga i huvudmannens organisation, vilket bland annat ska bidra till att främja läslust utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare har huvudmannen etablerat kontakt med lärosäten för att inleda samarbete, men det framgår inte av redovisningen vad detta innebär mer konkret. Huvudmannen anger emellertid att två rektorer har påbörjat skolchefsutbildning vid ett lärosäte och spridit erfarenheter vidare i huvudmannens rektorsnätverk. En anställd i huvudmannens organisation har också skrivit en magisteruppsats om montessoripedagogik i förskolan och därefter påbörjat sin masteruppsats. Sedan tidigare erbjuder huvudmannen platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i samtliga skolor och planerar framöver att starta ett nätverk även för organisationens VFU-handledare. Flera rektorer har också deltagit i utbildningar via Skolverket. Huvudmannen konstaterar att likvärdigheten och kvaliteten har ökat genom de interna nätverken och den externa samverkan som rektorer deltagit i. Effekten har synliggjorts i verksamheternas resultat- och nulägesanalyser. På sikt förväntas den utökade samverkan bidra till ett mer långsiktigt och forskningsbaserat pedagogiskt utvecklingsarbete. Huvudmannen avser att fortsätta utveckla och stärka de interna nätverken liksom att följa upp och utvärdera effekter av arbetet. Huvudmannen anger också att en fördjupad samverkan planeras med lärosäten, men det framgår inte vad denna samverkan innebär eller hur huvudmannen ska verka för detta.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver se till att det finns ett strukturerat arbete över tid för att skolpersonalens kollegiala lärande ska kunna utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att se till att arbetsprocessen omfattar strukturerad prövning, kollegialt erfarenhetsutbyte bland flera personer, dokumentation och kritisk granskning.

Huvudmannen har utvecklat en struktur för att kollegialt lärande ska kunna utvecklas till beprövad erfarenhet i organisationens arbets- och nätverksgrupper. I detta ingår att huvudmannen har förtydligat arbetsprocessen och de olika momenten strukturerad prövning, kollegialt erfarenhetsutbyte, dokumentation och kritisk granskning. Samtliga rektorer och kvalitetsgrupper har också fått riktlinjer, stöd och intern fortbildning i hur processen ska gå till. Vidare har huvudmannens skolövergripande nätverk fått i uppdrag att, med stöd av utsedda processledare, arbeta med kollegialt lärande utifrån en gemensam modell för strukturerad prövning, dokumentation, analys och kritisk granskning. Resultaten återkopplas till respektive verksamhet och följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen konstaterar att den gemensamma strukturen för det kollegiala lärandet och rutinerna för arbetsprocessen bland annat har stärkt erfarenhetsutbytet och gett personalen bättre förutsättningar att analysera och utveckla undervisning och arbetssätt. På längre sikt förväntas det kollegiala lärandet utvecklas till beprövad erfarenhet. Huvudmannens fortsatta arbete kommer bland annat att fokusera på att ytterligare stärka dokumentationen och den kritiska granskningen samt säkerställa att resultaten från den strukturerade prövningen sprids mellan verksamheterna. Vidare planeras kompetensutveckling för rektorer, kvalitetsgrupper och nätverk inklusive fortsatt erfarenhetsutbyte mellan verksamheter.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Anna Johansson

Föredragande
Signerat av: Anna Johansson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt

förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.